

Efter de foreslåede ændringer kan kommuner og amtskommuner inden for bestemte løbsmæssige grænser (jf. dog § 3, stk. 5) deltage i selskaber, der sælger en nærmere beskrevet viden, og i selskaber, der ud over at varetage kommunale og amtskommunale opgaver vedrørende forsyning af kommuner og amtskommuner med varer og tjenesteydelser driver virksomhed med henblik på salg af varer og tjenesteydelser baseret på kommunal viden til andre end kommuner og amtskommuner. Kommuner og amtskommuner skal afgive redegørelser til Industriministeriet om deres deltagelse i erhvervsdrivende selskaber, uanset om de pågældende selskaber er omfattet af lovforslaget eller ej. På grundlag af en vurdering af omfanget og karakteren af kommunernes deltagelse i selskaberne tages loven op til revision i folketingsåret 1994-95.

Ved de foreslåede ændringer udvides alene kommuners og amtskommuners adgang til direkte at deltage i visse selskaber. De foreslåede ændringer udvider således ikke kommuners og amtskommuners adgang til indirekte, f.eks. gennem kommunale og amtskommunale organisationer, at deltage i selskaber. Der foreslås ikke en udvidelse af adgangen for kommunale fællesskaber, jf. den kommunale styrelseslov § 60, til at deltage i selskaber.

Efter de foreslåede ændringer vil den direkte kommunale deltagelse i eksempelvis TARCO A/S, der driver virksomhed med bl.a. fremstilling af vejmaterialer og udførelse af anlægsarbejder på veje, være lovlig, jf. den foreslåede affattelse af § 2. Derimod vil den indirekte kommunale deltagelse i TARCO A/S gennem Kommunernes Landsforenings aktibesiddelse ikke berøres af de foreslåede ændringer.

Ved de foreslåede ændringer tages der ikke stilling til anden form for kommunal deltagelse i produktion af varer og tjenesteydelser. Om indirekte kommunale engagementer gennem f.eks. Kommunernes Landsforening er lovlige eller ej, må fortsat bero på domstolene. Det har været overvejende at foreslå de kommunale organisationer tillagt adgang til at anbringe midler efter lovforslagets § 1. Det er imidlertid fundet rigtigst at afvente de i det foreslåede § 3, stk. 8, nævnte redegørelser, før der fremsættes forslag i så henseende.

Ad nr. 1

Efter den foreslåede affattelse af § 1 kan kommuner og amtskommuner deltage finansielt og ledelsesmæssigt i selskaber, der afsætter viden, som er oparbejdet i kommunen eller amtskommunen i forbindelse med løsning af kommunale eller amtskommunale opgaver. Disse selskaber kan endvidere med henblik på salg forarbejde og videreudvikle kommunal og amtskommunal viden. Ud over kommunal og amtskommunal viden kan selskaberne afsætte dermed sammenhængende privat viden, men de må ikke derudover drive anden virksomhed.

Ad nr. 2

En kommune kan som udgangspunkt ikke lovligt selv drive eller yde direkte støtte til handel, håndværk, industri og finansiell virksomhed, medmindre der foreligger lovhjælp. Kommunerne har dog adgang til at forsyne sig selv med varer og tjenesteydelser i det omfang, kommunalbestyrelsen finder, at der herved sker den bedste udnyttelse af de kommunale ressourcer. Kommunerne kan endvidere lovligt sælge biprodukter, der opstår som en naturlig følge af lovlig kommunal virksomhed, under forudsætning af, at salget sker til markedspris. Herudover kan kommunerne i særlige tilfælde lovligt varetage såkaldt accessorisk virksomhed, det vil sige en i princippet ikke-kommunal virksomhed, der knytter sig til en lovlig kommunal opgave på en sådan måde, at det vil være urimeligt ikke at give kommunerne adgang til at udføre opgaven.

Formålet med den foreslåede affattelse af § 2 er at tilvejebringe lovhjælp for, at kommuner og amtskommuner efter bestemmelserne i den foreslåede affattelse af § 3 kan deltage i selskaber, der ud over selve den kommunale forsyningsvirksomhed fremstiller og afsætter varer og tjenesteydelser baseret på kommunal viden til andre end kommuner og amtskommuner. Virksomheden vil være omfattet af de almindelige konkurrenceretlige regler.

Det er ikke en betingelse for den kommunale deltagelse i de i den foreslåede § 2 omhandlede selskaber, at disse ikke varetager andre opgaver end dem, som begrundes den kommunale deltagelse. Kommuner og amtskommuner vil således inden for de foreslåede ændringers rammer kunne deltage i selskaber, der tillige